IJsbeer - Billefjord - Foto Pieter Jan D'Hondt

NATUURREIS - SPITSBERGEN

(MAANDAG 06/04/2015 – ZONDAG 12/04/2015)

VERSLAG & WAARNEMINGEN

RONAN FELIX

I. ALGEMENE INFORMATIE.

1. Waarom een natuurreis naar Spitsbergen?

De titel zou even goed kunnen zijn: “Waarom niet?”of “Eindelijk!”. Voor mij was het in elk geval iets wat op mijn bucket list stond: Spitsbergen bezoeken. Al van zeer jonge leeftijd droomde ik ervan om deze verlaten archipel of het naburige Nova Zembla te bezoeken. Gezien laatstgenoemd eiland tegenwoordig zo goed als off limits is voor niet-militairen, niet-wetenschappers en/of personen met een niet-Russische identiteit (en dan nog) concentreerde ik mij hoe langer hoe meer op Spitsbergen. Wat mij zo aantrok en nog steeds aantrekt is het ruwe, ongerepte en onherbergzame karakter van Svalbard. Dit was volgens mij de uitgelezen plek om je verstand op nul en blik op oneindig te zetten. Ideaal om je te deconnecteren van de steeds sneller bewegende moderne Westerse wereld. En ik had en heb meer dan gelijk gekregen!
De honger om het echte hoge noorden te bezoeken werd de laatste jaren stevig aangewakkerd en kon niet meer gestild worden. De eerste echte pulsen werden gegeven en ontvangen zo’n 8 jaar geleden tijdens een presentatie van Jan in de Schorre in Boom. Je weet wel, die plek waar nu jaarlijks tienduizenden jongeren samentroepen om het Tomorrowland dance festival bij te wonen. Foto’s van ijsbeer, walrus en ivoormeeuw staken toen al mijn ogen uit. Ook tal van reisorganisaties begonnen rond die periode deze trip stevig te promoten. Wat mij vooralsnog, jammer genoeg meestal noodgedwongen, tegenhield was dikwijls een combinatie van verschillende factoren. De ene keer was het familiegebonden, een andere keer werk gerelateerd en weer een andere keer kwam het financieel niet echt goed uit. Ik heb het dan in hoofdzaak over het zogenaamde “huisje-tuintje-kindje”-plan en al wat daar rond hangt. Begrijp mij niet verkeerd, absoluut geen spijt van, maar met de kennis die ik nu heb, had ik toch sneller de stap gezet of de knoop doorgehakt.
En toch, toch moest het er eens van komen, zoveel was duidelijk. Vorig jaar scheelde het al zeer weinig, dit jaar was een unieke en uitgelezen kans. De mensen uit mijn nabije omgeving, waar ik vorige jaren geregeld andere horizonten mee ging opzoeken en verkennen, hadden andere plannen. Of was ik het zelf? Laat ons zeggen dat “The call of the wild had finally come and I had to obey”. Dave Dierckx uit Kermt, ondertussen een vaste medereiziger en kameraad, zag een tocht naar 78° noord ook wel zitten. Later kwamen Iwan Lewylle en Karl Van Ginderdeuren daar ook nog bij, al trokken deze laatsten een week vroeger naar ginds. In de aansleep van de reis pikte ik nog verschillende noordpooldocumentaires en de langspeelfilms “Licht” en “Nova Zembla” mee. Stuk voor stuk zalige producties. Toen we op dinsdagmorgen 7 april in de luchthaven van Oslo de naam Longyearbyen op het scherm zagen verschijnen wisten we even geen blijf met onszelf. Het ging nu toch wel echt gebeuren. Een droom die in vervulling gaat, iedereen zou het minstens één keer in zijn of haar leven moeten meemaken. Een reis die je stoutste dromen overtreft is weinigen gegeven. Wij mochten het meemaken, of beter, ondergaan en het proeft verdomme nog altijd verschrikkelijk goed én naar meer!

2. Deelnemers.

- Dierckx Dave, Kermt
- D’Hondt Pieter Jan, Lede
- Felix Ronan, Rupelmonde
- Lewylle Iwan, Leuven
- Van Ginderdeuren Karl, Gent

3. Reisweg.

In nauw overleg met Jan Kelchtermans en Joker reizen te Mechelen werden de vluchten geboekt. Rechtstreekse vluchten naar Spitsbergen zaten er echter niet in. We vertrokken op maandag 6 april 's avonds naar Oslo om vandaar op dinsdag 7 april 's ochtends door te reizen naar Longyearbyen, inclusief een (vervelende) tussenstop in Tromso. Vervelend in die zin dat we daar het vliegtuig moesten verlaten om een half uur later opnieuw in hetzelfde toestel plaats te nemen. Door een defect aan één van de automaten in de hal diende alles manueel te gebeuren en liepen we meer dan een uur vertraging op. De terugvlucht liep slechts over 1 tussenstation (Oslo) naar onze eindbestemming in België, maar wel met een wachttijd van ongeveer 6 uur. Vervoer van en naar de nationale luchthaven te Zaventem werd verzorgd door mijn schoonbroer (heen) en mijn gezin (terug).

4. Gebruikte documentatie / informatie.

De reis werd volledig verzorgd door Europe's Big 5 met up-to-date informatie over de whereabouts van de target species. Door zeer goede contacten ter plaatste, zeer recente en opgebouwd door de jaren heen, kon het programma daar waar nodig aangepast of bijgestuurd worden om een maximaal resultaat te kunnen bekomen. Een zeer belangrijk voordeel dat Dave en ik deze keer hadden was dat het andere deel van de groep (Karl, Iwan en Pieter Jan) reeds een week ter plaatse aan het rondtoeren waren en de nodige contacten hadden gelegd. Zij wisten dus perfect waar we moesten zijn.

5. Programma.

Maandag 06/04/2015
Transfer van Brussel naar Oslo met overnachting in de Noorse hoofdstad

Dinsdag 07/04/2015
Transfer van Oslo naar Longyearbyen, Svalbard
Bezoek Bjorndalen & Longyearbyen

Woensdag 08/04/2015
Transfer van Longyearbyen naar Pyramiden (78°40' noord)
Bezoek Tempelfjord & Billefjord
Overnachting in Pyramiden

Donderdag 09/04/2015
Transfer Pyramiden naar Longyearbyen
Bezoek Billefjord & Tempelfjord

Vrijdag 10/04/2015
Bezoek Van Mijenfjord

Zaterdag 11/04/2015
Verkenning ruime omgeving Longyearbyen, Isfjord
Ice-caving Longyearbyen.

Zondag 12/04/2015
Transfer van Longyearbyen naar Brussel met tussenstop in Oslo

5. Verblijf.

We verbleven hoofdzakelijk in een gastenverblijf aan de rand van Longyearbyen. Het verblijf beschikte over alle faciliteiten. Voldoende badkamers en toiletten en op elk verdiep bevond zich een kitchenette en een kleine ontspanningsruimte. Wel was alles gemeenschappelijk maar ook dat viel zeer goed mee. Laat ons zeggen dat bijna alle nationaliteiten zich op een beschaafde manier gedroegen. Alleen de dronken Russen op vrijdag 10/04 maakten het wat (te) bont. We waren niet echt onder de indruk en eisten onze plek aan tafel op zonder blikken of blozen. Ze apprecieerden dit wel en trakteerden met Wodka en andere sterke dranken, hoogstwaarschijnlijk allemaal moonshine. In Pyramiden opteerden we ervoor om niet in het hotel te logeren dan wel in enkele omgebouwde containers aan de rand van Billefjord. De faciliteiten waren daar wel wat minder. Maar vergeleken met de crew van Willem Barentsz op hun 3^{e} en laatste zoektocht naar de Noordelijke doorgang in 1596 nog steeds absolute luxe natuurlijk!

6. Huurwagen?

Geen huurwagen van doen deze keer! Het vervoermiddel bij uitstek tijdens deze periode van het jaar is de sneeuwscooter. In totaal huurden we er 3 en spreken we dus over een bezetting van 2 duo's en een mono. De mono's waren afwisselend ik en Dave. Het dient gezegd dat zulk een sneeuwscooter een fantastisch ding is. Het bracht ons overal waar we naartoe wilden gaan. Kijk niet naar het rendement of het verbruik want dan heb je niet echt een goede machine maar het doet op die plek in de wereld wat het moet doen. Ik ben er in elk geval zeer over te spreken.

II. BEZOCHTE GEBIEDEN IN SPITSBERGEN.

Onze uitvalsbasis lag in de hoofdstad Longyearbyen, van daar planden en maakten we onze uitstappen over de archipel.

Longyearbyen / Bjorndalen / Isfjord

Longyearbyen zelf ligt in de Isfjord. Gezien een deel van de fjord nog bevroren was (we spreken dan over Adventfjord) konden we gemakkelijk van de ene naar de andere kant. Nu is de infrastructuur daar in de zomermaanden ook wel op voorzien. Bjorndalen ligt ten zuiden van de hoofdstad en is op een kwartiertje te bereiken.

Tempelfjord / Billefjord

Het oud mijnwerkersdorp Pyramiden (Russisch grondgebied) ligt aan de rand van Billefjord en ten noorden van Longyearbyen. Om er te geraken dien je eerst lange tijd een (bevroren) rivierbedding te volgen om vervolgens Tempelfjord, de Tuna- en de Nordenskiöldgletsjer te kruisen. De afstand tussen de laatste en majestueuze gletsjer en het dorp bedraagt maar liefst 13 kilometer in rechte lijn. Deze afstand konden we zonder problemen met de scooter over bevroren zeeijs afleggen. Men raadde ten stelligste aan om niet voorbij de rechte lijn richting open zee te gaan gezien daar het ijs van bedenkelijke kwaliteit zou zijn. Nationale parken die je doorkruist tijden deze tocht zijn het Nordre Isfjorden NP en Sassen-Bunsöw Land NP.

Van Mijenfjord

Deze fjord ligt ten zuiden van Longyearbyen en werd door ons in één enkele dag bezocht. Opnieuw via een gletsjer naar de fjord zelf die ook nog voor een groot deel lag dichtgevroren. Men kan er een rondtocht van maken via Barentsburg maar daar pasten we voor. De fjord grenst aan / ligt in het Nordenskiöld NP.

III. DAGVERSLAGEN.

1. Inleiding.

Maandagnamiddag 6 april 2015. Terwijl het overgrote deel van de Belgische bevolking een einde breit aan het verlengde paasweekend breng ik alles in gereedheid om naar Zaventem te vertrekken. Een goedgevulde tas met warme kledij en een rugzak met kostbare dingen (telescoop, verrekijker en camera) zullen mij vergezellen. Op dit moment heb ik lang gewacht. Het lot wil dat ik nog wat geduld zal moeten oefenen om voet op Spitsbergen te zetten. De tocht met de ijzeren vogel verloopt namelijk over een tijdspanne van 2 dagen. Vanavond van Brussel naar Oslo en morgen van Oslo naar Longyearbyen met tussenstop te Tromso. Iets over 16 uur komt mijn schoonbroer mij thuis oppikken. Mijn vrouwtje ziet het niet zitten om mij te droppen. Neen, niet omdat ze geen afscheid kan nemen van mij (die periode ligt al een tijdje achter de rug) maar wel omdat ze niet graag naar Brussel rijdt. Bovendien nemen onze zonen Milan en Luka dit weekend deel aan een basketbaltornooi ergens in het Antwerpse. Er moet iemand de jongens gaan aanmoedigen hé. Gewoon de deur dichttrekken en op slot doen, meer hoeft er dus niet te gebeuren. Bij het uitstappen op de kiss & ride voor de centrale hal houden Donald en ik het bij een stevige handdruk en een alleszeggende knipoog. Ik sta nog geen 5 minuten in de buurt van de zogenaamde bronzen hand of Dave “bakkermans” Dierckx maakt zijn opwachting. Deze plek is de laatste jaren onze vaste meetingplek geworden. Terwijl hij met zijn mama in de file stond in Sterrebeek heb ik ons al elektronisch ingecheckt. We zitten op plekken 10B en 20E! Goe gedaan! Ik heb al betere acties ondernomen. Eens de valiezen zijn afgeleverd kunnen we via de vernieuwde security check en duty free shops naar de gate wandelen. Geen toeters en bellen bij de body scan dit keer. Los van dit alles dient gezegd te worden dat het een heuse verbetering is en mondialer aandoet. Aan de ingang van de duty free shops krijgen we waardebonnen toegestopt. We doen er ons voordeel mee en pikken een gratis koude wafel op. Dit omdat er een lange rij staat aan te schuiven voor de warme variant. In de alcoholische drankensectie ga ik nog op zoek naar een Côte du Rhône die mijn naam draagt. Deze informatie had ik gekregen via onze oudste zoon Arno. Die was de week voordien op schoolreis naar Barcelona geweest en had daar de, ongetwijfeld uitmuntende, wijn ontdekt. “Iets voor de reis van volgende week naar Polen” fluister ik Dave toe. Met een wafel alleen redden we het niet. Met een vol-au-vent en een vegetarisch ding voor mijn medereiziger wel. Tijd om in te checken bij Gate A51. De vlucht naar Oslo verloopt vlotjes en rond 21.00 uur staan we aan de grond. Er liggen links en rechts van de landingsbaan nog grote hopen geruimd sneeuw en ijs. Wat het logistieke deel voor vanavond en morgenvroeg betreft heb ik enkele weken voor ons vertrek het een en ander geregeld. We worden vanavond afgehaald van en morgenvroeg naar de luchthaven gebracht door een Noorse collega van mij. Terwijl Dave wordt afgezet bij B&B Gardermoen trek ik naar downtown Oslo om samen met collega Dan een project te bespreken. Niet zomaar een project, het gaat om de inrichting van de kamers van een nieuwe hotelketen. Ene Ingvar Aavik (de interieurinrichter van) is onder de indruk van het voorstel en tevens dankbaar voor de vrijgemaakte tijd. Zo dankbaar zelfs dat ik een gratis overnachting krijg aangeboden in het bewuste hotel. Dit aanbod wil ik zeker niet afslaan. Het is immers al laat en het zou zeker nog 45 minuten in beslag nemen om terug te keren naar Gardermoen. Nog een uitgebreid bad en een lange douche zijn de laatste acties van de dag. Ik zal Dave morgenvroeg wel bellen en op de hoogte brengen van de wijziging van het oorspronkelijke plan en het bijbehorende luxe-uitje.

Dag 1: Dinsdag 07 April 2015

Tocht
Oslo – Longyearbyen – Bjorndalen – Longyearbyen

Waarnemingen Dag 1
Een korte maar zeer goede nacht achter de rug, ik hoop voor mijn collega dat hij hetzelfde heeft ervaren. Opstaan om 6.30 uur en snel een ontbijtje achter de kiezen steken. Chauffeur Hanne, assistente van Dan, staat om klokslag 7.00 uur klaar aan de receptie. Klasse. Een goede 40 minuten later wordt Dave opgepikt en meteen ingelicht wat betreft mijn overnachting in stijl. Hij is er niet van onder de indruk want hij heeft zelf geslapen als een baby zonder krampen. Na de valiezen een tweede keer in evenveel dagen te hebben gedropt hebben we nog zeeën van tijd. Babbelen, allerlei sociale media checken, e-mailen, sms'en, … het verdwijnt allemaal na korte, soms zeer korte, tijd in het ijle. Op het ogenblik dat Longyearbyen van kolom 2 naar kolom 1 gaat op het scherm neemt het adrenalineniveau toe. Dit gaat nog een trapje hoger wanneer de definitieve gate staat vermeld. Via gate 19C en een technische stop in Tromso zouden we rond 13.55 uur op Spitsbergen moeten landen. Zo gezegd, zo gedaan. Of toch niet? De vlucht naar Tromso verloopt smooth op het landen na. We moeten door een dik wolkenpak en landen in regen en veel wind. Het is frisjes, zo'n 3° Celsius en er ligt nog veel sneeuw. Iedereen moet het vliegtuig verlaten en zijn persoonlijke spullen meenemen. Moeten we hier dan toch overstappen? Blijkt later van niet. Een nieuwe paspoort- en ticketcontrole dient zich aan. Het is druk in de terminal en deels ook chaotisch. Er is iets mis met de computer en de inscheping moet dus volledig manueel gebeuren. Verder zijn er problemen met een aansluitende vlucht. Dat zal ongetwijfeld vertraging opleveren. Na de zoveelste telling krijgt onze piloot het fiat om het Noorse luchtruim verder te trotseren. Zelden een vlucht met zo'n internationaal reisgezelschap gezien. Het is wel voornamelijk Europees getint met links en rechts een Amerikaan of een Australiër. Je ziet wel dat het merendeel geen gewone toeristen zijn maar mensen die hun grenzen willen verleggen of aftoetsen. Misschien zijn het ook gewoon zielen die even weg willen van hun anders zo drukke bestaan, net zoals ik. De kledij is ook opvallend en draagt (merk)namen zoals The North Face, Jack Wolfskin en Fjallraven. Hoe kan het ook anders. Na goed anderhalf uur vliegen komen besneeuwde witte pieken, bevroren fjorden en zeeijs in zicht. SVALBARD! Smartphones gaan van links naar rechts en van voor naar achter. Tja, niet iedereen zit aan de juiste kant van het vliegtuig en niet iedereen kan zomaar van plek verwisselen. Het is trouwens toch te laat voor zulke acties want de kapitein heeft het signaal gegeven dat we over ruim 20 minuten zullen landen. Dave en ik zien net voor het landen Bjorndalen liggen. Karl heeft er ons via sms attent op gemaakt dat we dit en ander moois bij de landing zeker in het oog moeten houden. De landingsstrip in Adventfjord is ijzig en het ABS systeem doet zijn werk. We zijn er eindelijk en meer nog, we hebben goed weer meegebracht. Bij het uitstijgen nog snel een foto nemen van de façade van de aankomsthal. Het is koud maar niet zo koud dat onze adem als het ware wordt afgesneden. Laat ons toch maar snel naar binnen gaan. In de hal zelf komt Karl ons als eerste begroeten, gevolgd door Pieter Jan en uiteindelijk ook sleepy-head Iwan. Ik ken eigenlijk enkel Iwan, Dave kent iedereen. De volgende dagen, wat zeg ik, uren zal daar wel verandering in komen. Valiezen van de band en op naar Gjestehuset 102. De nieuw gearriveerden met de taxi, de oudgedienden met de sneeuwscooter. De eerste taxichauffeur die we aanspreken is een norse Rus en geeft als antwoord njet.

De tweede is een minder norse Noor en hapt wel toe. Het inchecken in het verblijf duurt even gezien de receptioniste aan het telefoneren is en multitasken onbekend terrein is voor haar. De acties vloeien nadien snel over in elkaar. Valiezen in de dobbeltrom (= tweepersoonskamer) achterlaten en naar het restaurant voor een pizza'tje of zo. Twee scooters voor 5 mensen is geen goede combinatie. Iwan offert zich op en gaat te voet. Dave zit achterop bij Karl en Ronan bij Pieter Jan, zodat ook zij een eerste keer kennis kunnen maken met deze sleeën met rupsbanden en motoren. Het gaat snel zulk een machine. Het is stinkend warm in het restaurant, iets wat we ook al ondervonden in de grote chalet. Tijdens de maaltijd wordt ons uitgelegd waarom. Verwarming is hier namelijk gratis, dus alles staat hier steeds op maximum te draaien. De eerste kennismaking met de deelnemers is ondertussen een feit en van aftasten is er niet veel sprake geweest. Er komen snel interessante conversaties op gang en de groep zit wel goed. Ik sta er in eerste instantie niet direct bij stil maar daar waar ik vorige jaren steevast één van de jongste van de groep was, ben ik nu met voorsprong de oudste! Een 44 jaar oude rot met enkele prille dertigers en een gids van ocharme 23 jaar verdomme nog aan toe. Het kan soms snel gaan. Om geen tijd te verliezen worden op het einde van de maaltijd de nodige afspraken gemaakt over wat we de komende uren en dagen gaan doen. Eerst naar de supermarkt klinkt het. De mooi opgezette ijsbeer aan de inkom oogt imposant maar is volgens PJ niet zo bijzonder groot. OK. Dave heeft hier tevens zijn allereerste ontmoeting met een walvis al is het een diepgevroren steak. Verder chocolade, appels, koekjes en vooral veel "real turmat" van de in Tromso gevestigde firma Drytech. De real turmat maaltijden zijn ook gekend als real expedition meals. Het zijn zogenaamde vriesgedroogde maaltijden waarbij je heet water moet voegen om een volwaardige beet te kunnen bekomen. Vandaar ook de eerdere en nadrukkelijke vraag om een thermos mee te brengen. Ik heb er eentje van mijn zus Veerle kunnen lenen en die zal zeker van pas komen. Op naar Svalbard booking.com, het bedrijf dat sneeuwscooters en aangepaste kledij verhuurt. PJ blijft aan de inkom plakken aan een lokale diva, genaamd Astrid. Sneeuw smelt spontaan, meer zeg ik niet, maar ook de rest heeft het gezien. Op de eerste verdieping is het wat zoeken naar de reservatie, het is namelijk niet duidelijk op welke naam ze werd gemaakt. Ondertussen gaan Dave en ik al materiaal passen. Een triple protection suit, een bivakmuts, een paar handschoenen en een paar laarzen, een helm en een skibril. We worden professioneel begeleid en showen met enige fierheid onze outfit voor de komende dagen. Buiten leggen PJ en Karl ons uit hoe de sneeuwscooter moet gebruikt worden, waar je moet op letten en wat je wel en vooral niet moet doen. Dave trekt het kortste strootje en heeft de twijfelachtige eer om als eerste de machine als mono te mogen besturen. Ikzelf kies eieren voor mijn geld en zet mij achterop bij de gids. Nog even langs het (te) warme verblijf om optisch materiaal op te pikken en dan kunnen we echt aan de slag. Het is geen sinicure om met de dikke en warme overall laarzen uit te trekken en materiaal bijeen te rapen. Het zweet staat dan ook snel op onze rug. Daar moeten we de komende dagen rekening mee houden en vooral iets op vinden! Snel terug naar buiten, het avontuur kan eindelijk beginnen. Via de high road, oude gependelde mijnwagentjes en de warmtecentrale tuffen we voorbij de stadsgrens van Longyearbyen. De zelf gemaakte scooterwegen zijn soms heel breed en soms heel smal, vlak en steil en lopen vooral kriskras door elkaar en er zijn blijkbaar geen snelheidsbepalingen. Ik noem het gecontroleerde anarchie. Het laatste stuk naar Bjorndalen is tricky. Afgelopen dagen heeft de temperatuur overdag met het vriespunt geflirt, was de zon nadrukkelijk aanwezig er werden er bijgevolg ijsplekken gevormd. Dat is even wennen voor de berijders van de sneeuwmobielen.

Het geheim bestaat er uit om behoedzaam van sneeuwpatch naar sneeuwpatch te rijden zonder plots gas te geven. Het klinkt gemakkelijker dan het is met menige slippers tot gevolg. Eén keer geraakt onze warme bakker op drift en krijgt hij definitief zijn bijnaam “Dangerous Dave” toebedeeld. Terwijl PJ depanneert kan de rest de eerste **Rendieren** en **Grote burgemeesters** gadeslaan halverwege één van de vele morenes. Verder is het opvallend dat iedereen, individueel of in groep, een wapen draagt. Het is zelfs verplicht voor al wie zich buiten de settlements begeeft. Ook wij hebben er één, een rifle met 5 zware kogels. Het dient als bescherming en laatste toevlucht bij een onafwendbare geweldadige confrontatie met ijsbeer. Het komt weinig voor maar een verwittigd man is er in dit geval minstens 2 waard. Ik kan het op dit moment niet echt goed bevatten of plaatsen, de witte teddy is namelijk HET hoofddoel van mijn bezoek aan deze plek. Laag over zee scheren **Zwarte zeekoeten**, **Dikbekzeekoeten** en een enkele **Kleine alk** in een rechte lijn en surfen **Noordse stormvogels** en **Drieteenmeeuwen** in een richting die bepaald wordt door de wind. In Bjorndalen steken we de bevroren rivier over en worden de machines het zwijgen opgelegd. Absolute stilte neemt het roer in handen. De wind fluistert zachtjes en voert het geblaf van **Poolvos** mee. Het geluid komt van weerszijden uit het dal maar vooralsnog worden enkel 2 **Rendieren** gezien. Tijd om de viskoekjes boven te halen. De geur doet wonderen en plots komt er een pluisbolletje de helling naar beneden gerend. Gedurende een vol uur kunnen we het diertje en af en toe enkele soortgenootjes gadeslaan. Er zou ook een zeldzame bruine vorm, zo eentje die geen rui naar winterkleed ondergaat, in de omgeving zitten maar die is niet van de partij. Wat een fantastische kennismaking met de lokale fauna en in wat een decor! Laat ons op de terugweg nog wat aandacht schenken aan **Rendieren**, daar zijn nog geen degelijke foto’s van. Jammer maar het zal ook niet voor nu zijn. Op het ogenblik dat we er klaar voor zijn krijgen we het nieuws dat er een **Walrus** aan land zou zijn gekomen in de buurt van het vliegveld. Inpakken en wegwezen. Tegen hoge snelheid begeven we ons naar de vermoedelijke plek. Het duurt een tijdje maar de grote bruine vlek liggend op het ijs op het kiezelstrand is wel degelijk een adult ♂ **Walrus**! Iwan vraagt zich terecht af of wij naast het goede weer ook het geluk hebben meegebracht. Er wordt volmondig JA op geantwoord en door mij nogal laconiek gedaan over het feit van de waarneming. Laconiek in die zin dat ik de factor geluk minimaliseer er wil bewijzen dat we immers voor zulke zaken zijn afgereisd naar hier. Het dier staat vol littekens en heeft maar 1 slagtand meer. Misschien is het wel een oud mannetje dat zich van de kolonie heeft afgezonderd om, in het beste geval, nog even te genieten van zijn oude dag. Hij heeft in elk geval veel beziens en krijgt veel bijval van zowel locals als bezoekers. Als de zon zich achter de bergtoppen verschuilt en de ISO waarden en sluitingstijden van de fototoestellen belachelijk hoog en lang worden is het tijd om te vertrekken. Ronan en PJ besluiten om een punt te zetten achter de eerste succesvolle dag. Karl, Iwan en Dave gaan nog wat rondjes maken, kwestie van top te zijn voor de geplande lange verplaatsing naar Pyramiden van morgen. Het gaat dan voornamelijk over het nemen van hellingen, het in de juiste richting leunen bij het nemen van bochten en andere shit. Onze jonge gids vraagt wel om geen al te gekke toeren uit te halen gezien hij niet vanaf dag 1 de verzekering wil aanspreken of bijbehorende franchise wil ophoesten. Een half uurtje en een waarneming van een **Baardrob** later komen we samen in de ontspanningsruimte op de eerste verdieping. Morgen naar Pyramiden waar we gaan proberen om het hoofddoel van de reis te scoren. Verschillende bronnen melden dat er een goede kans op bestaat en dat zou meteen ook betekenen dat we de dure en lange uitstap naar het oosten van de archipel kunnen annuleren. Let’s wait and see.

Dag 2: Woensdag 08 April 2015

Tocht
Longyearbyen – Tempelfjord – Billefjord – Pyramiden

Waarnemingen Dag 2
Was het nu vertrek om 8.00 uur of opstaan op datzelfde uur? De nieuwkomers hadden het eerste begrepen maar de anciens liggen op dat moment nog te stinken in hun nest. Het was dus opstaan. Verzamelen in de gang om een vrije douche proberen te bemachtigen en toilet te maken is een kleurrijke bedoening. Karl vindt daarbij mijn flashy pyjamabroek de max. Daarna is het aanschuiven aan de ontbijttafel. Eerst aarzelend, vervolgens met volle overgave. De vetreserves en suikers moeten hier meer dan ooit op peil worden gehouden. Het klaarmaken duurt lang, zeer lang. Ons triple protection suit gaat opnieuw aan de kant, zelfs nadat de verwarming op de 0-stand wordt gezet en de ramen wagenwijd open staan. Om klokslag 10.00 uur kunnen we eindelijk vertrekken. Het is te zeggen, we kunnen naar buiten. Ook daar moeten nog allerlei acties ondernomen worden. Iwan en Karl rijden naar de convenience store om enkele extra spanriemen aan te schaffen. Dave en Pieter gaan naar het postkantoor om postzegels te kopen. Ik blijf bij de scooters als waakhond. Het weer is fantastisch met een felblauwe hemel en een lichtgele zon. Enkele **Grote burgemeesters** zijn op oorlogspad en cirkelen rond de steile rotshellingen. Ze hebben het gemunt op de onlangs teruggekeerde **Kleine alken**. Die maken redelijk wat kabaal bij het inspecteren en verlaten van hun toekomstige nestplekken. Op het ogenblik dat er niks meer te rapen valt zweven de grote meeuwen met hun doorschijnende vleugels op majestueuze wijze over. De laatste tussenstop betreft het tankstation. Daar worden de machines inclusief enkele jerrycans tot de nok gevuld. De nieuw aangeschafte spanriemen komen direct van pas. Eentje dient om de extra brandstoftanks vast te sjorren op de slee, het andere riempje maakt het geweer vast aan de monovolume. Net voor het aanvatten van de lange tocht vernemen we dat er mogelijk een 8-tal ijsberen in Billefjord vertoeven. Naast het massieve mannetje, dat eerder deze week al gezien werd door het Belgische 3-tal, zouden er nu ook een zeer schuw wijfje met 3 en een wijfje met 2 kleine jongen ronddwalen. Dat klinkt als muziek in de oren: op naar Pyramiden! De tocht begint aan en over het laatste resterende stukje ijs in Adventfjord en gaat dan over een dik pak sneeuw in de riviervallei. Hier kunnen we snelheid maken en vlammen we de reguliere toeristen voorbij. Wit, grijs en blauw oftewel sneeuw, rotsen en heldere lucht. Het hoeft niet veel te zijn om een prachtig decor te vormen. Genieten en zo veel mogelijk assimileren. Longyearbyen, de hondenkennels, het weerstation, oude mijnsites en reusachtige paraboolantennes verdwijnen op de achtergrond en uiteindelijk uit zicht. Nog meer genieten nu. PJ zelfs extra wanneer hij zijn vriendinnetje in volle vaart passeert. Tussen onze hoofdverblijfplaats en Tempelfjord liggen 2 prachtige tussenstops. De eerste is op een mooi uitzichtpunt. De klim er naartoe lijkt in eerste instantie niet mogelijk maar als je vanaf het begin voldoende gas geeft vormt dat geen probleem. Tijdens de rustpauze kom ik via onze benjamin te weten dat Spitsbergen niet altijd op dezelfde breedtegraad heeft gelegen en er een zeer gevarieerde en rijke geologie op nahoudt. Uit onderzoek van sedimenten is namelijk gebleken dat deze eilandengroep in een ver verleden nog in een warme tropische gordel heeft gelegen. Tijdens die periode werden rijke lagen organisch materiaal opgeslagen die in de loop der jaren deels metamorfoseerden. Hierdoor valt onder andere de rijkdom aan steenkool te verklaren.

De tweede tussenstop is zeker zo fraai. We volgen een tijdje een groep studenten dat naar het oosten trekt en buigen vervolgens af naar rechts. Wat later staan we in een cul de sac oog in oog met een bevroren waterval. WAUW! Voor de zoveelste keer foto-time maar die prints zullen toch nooit the big picture kunnen weergeven. Het laatste stukje naar Tempelfjord gaat letterlijk over het ondergesneeuwde estuarium gevormd door de rivier Sassenelva. Er zit ergens een kort venijnig afdalingske in waar ik even de adem voor inhoud. Ik kan blijkbaar nog altijd de mogelijkheden van onze rijtuigen niet inschatten. Voor velen is deze fjord het eindpunt, voor ons betekent het dat we net over halverwege zijn. Op de achtergrond en ver weg zitten verschillende groepjes alkachtigen, aan de grootte en kleur te zien gaat het om **Dikbek**- en **Zwarte zeekoeten.** Er boven vliegen **Drieteenmeeuwen** en **Noordse stormvogels**, hoog en laag. Op het vaste ijs en de drijvende ijsschotsen liggen vele **Ringelrobben**. De heathaze neemt toe en ver weg ligt een grotere rob of 2 naast elkaar liggende **Ringelrobben.** De meningen zijn verdeeld en de determinatie kan niet afgemaakt worden. Even terugrijden tot aan het verste / dichtste punt zodat de zaak uitgeklaard wordt. Nogal goed dat we dit doen want het blijkt om de zwaardere en minder talrijke **Baardrob** te gaan. Joepie, alweer een nieuwe soort! Maar het is niet al euforie. Vooraleer de tocht verder te zetten sta ik nog even stil bij de afslachting (anders kan ik het niet noemen) van een jong mannetje ijsbeer in deze fjord, nu enkele weken geleden. Een Tjechische fotograaf, die op deze plek de volledige zonsverduistering kwam observeren, diende zo nodig de strenge veiligheidsregels met voeten te treden. Dit met het gekende desastreuze resultaat. Voor het derde jaar op rij kwam dit jonge mannetje hier zijn voorjaar doorbrengen. De vorige jaren samen met zijn moeder en tweelingszus. Dit jaar voor de eerste keer alleen, ook al omdat zijn zus vorig jaar werd gedood door een volwassen mannetje ijsbeer. Maar hij had het hier duidelijk naar zijn zin en bleek een behendig jager te zijn. Zonde, echt zonde. Men zou toch eens moeten beginnen overwegen om bearspray als alternatief afschrikmiddel te gaan gebruiken. Tijd om het bevroren deel van Tempelfjord over te steken. Een **Ringelrob** liggend bij een ademgat laat zich wel heel dicht benaderen en poseert langdurig voor de camera's. Lunchtijd, het is hoog tijd. Waar beter dan bij de Nederlandse tweemastschoener Noorderlicht? Dit schip verblijft sinds 2004 continu in het hoge noorden en laat zich in de wintermaanden invriezen in het fjordijs. Idyllisch. Mijn eigen turmat maaltijd bestaat uit Chili con carne, dat van de anderen gaat van kip over rundsvlees tot een smakelijke groentenmix. Randje afscheuren, heet water bijvoegen, zakje dichtzippen en een 5-tal minuten laten garen. Dat zou het moeten doen. En ja hoor, het smaakt goed al hangen er geregeld bruine bonen in mijn bijna 6 maanden oude baard. Die heb ik trouwens speciaal laten groeien voor deze reis. Tijdens de lunch ervaren we prachtige fly by's van **Noordse stormvogels** (grijze vorm) en genieten we voor de zoveelste keer van de natuurlijke rijkdom rondom, samen met een prachtig zicht op de Von Post gletsjer. Jammer dat we niet dichter gaan maar de crew belooft plechtig dat ik binnen een goede 3 kwartier met mijn mond vol tanden zal staan. De sledehonden in de houten hokken zijn lichtjes in extase geraakt door de sterke aroma's van de maaltijden. Door hun bruuske bewegingen verspreiden zij op hun beurt dan weer redelijk onsmakelijk geuren. Net op tijd gedaan met eten dus, maar vertrekken zit er niet onmiddellijk in. Karl moet nog even koffie slurpen. De Tuna gletsjer, een zijarm van de veel grotere Nordenskiöldbreen zijn de laatste te nemen hindernissen naar Pyramiden. Ze zijn volgens PJ niet echt moeilijk op enkele technische stukken na. "Follow my lead and you will stay out of trouble" luidt het. En inderdaad, in gedisciplineerde colonne naar boven werkt perfect.

In feite gaat het om een lange klim over de Tuna, links afdraaien en verder klimmen op de Nordenskiöld en een lange afdeling over diezelfde gletsjerrug naar Billefjord. Onderaan de aansluiting van het fjordijs met de gletsjer de eerste tekenen van verzwakking. Door een grote scheur is er water boven het ijsoppervlak geraakt en heeft het zich vermengd met sneeuw. Een soort pap waar je beter niet in terechtkomt. De gletsjer is inderdaad waanzinnig mooi, dat is zeker niet gelogen. Veel tijd om ervan te genieten is er echter niet. Het is te zeggen, Iwan komt vlijmscherp uit de hoek met de melding van een **IJsbeer** op één van de 2 rotseilanden in de fjord. Het zal toch niet waar zijn hé! Trillend hef ik de verrekijker in de richting die mij wordt aangewezen. Het duurt even en als laatste pik ik het wijfje met ten minste 1 jong op in de Leica. Het is ver en het enige wat we voorlopig zien is een af en toe traag bewegende gele vlek met een hyperactief klein wit vlekje. Gaan we toch dichter, niet? Als dat kan, graag! Behoedzaam en in low gear sluipen we naar het hoofddoel van de reis. Het volgende anderhalf uur laat mevrouw **IJsbeer** en haar 2 nieuwgeborenen zich uitstekend bekijken. Eerst vanop een kleine 200 meter langs rechts, later van de helft dichter aan de linkerkant. “COOL MAN” is de perfecte uitdrukking. Blijkbaar heeft ze het hele eiland en een stuk van de gletsjer al geïnspecteerd, dit gezien de vele poot- en andere afdrukken. Meer dan even kort rechtstaan, omdat de jongen wat vervelend doen, en zichzelf in de sneeuw scrubben komt er niet van maar het blijft een unieke ervaring. Rustig langs de randen van de fjord cruisen is de volgende actie, afwisselend zittend op het sneeuwmobiel of de slee. Een **Alpensneeuwhoen** (ondersoort die enkel op Spitsbergen voorkomt) wordt belaagd door 2 luid roepende **Grote burgemeesters**. Het drukt zich telkens de schaduw van de meeuwen groter wordt. Daar waar het ijs opgestuikt is door talloze scheuren verlaten we de kustlijn. In de verte snelt een **Poolvos** weg en zitten opnieuw 2 **Grote burgemeesters**. Hun anders overwegende gele snavel en witte verenkleed is besmeurd met rode smurrie. Een kill? Inderdaad, een kill van een zeehondenpuppy. De fotografen onder ons proberen het half opgevreten en diepgevroren karkas perfect in beeld te brengen. Er wordt gesproken over vergankelijkheid en wreedaardige natuurlijke schoonheid. Ja wadde! Hoewel we nu relatief dicht bij Pyramiden zijn vergeten we toch even waar we echt zijn. Een goede honderd meter verwijderd van de sneeuwscooter, geweer niet bij en mogelijk 8 teddy’s in de buurt? Ok, het gaat om 3 grote en 5 kleintjes maar laat ons toch maar het zekere voor het onzekere nemen. Terug naar af en ineens doorsteken naar de thans door Russen gecontroleerde spookstad. Het dorp werd in 1910 gesticht door Zweden en in 1927 verkocht aan de toenmalige Sovjet-Unie. Precies 70 jaar later verlieten de laatste permanente bewoners de stad en nog een jaar later werd de laatste steenkool bovengehaald. Tien jaar nadien, in 2008, werden er opnieuw pelgrims naartoe gestuurd. Dit keer met het doel om er een toeristische trekpleister van te maken. Plaats genoeg, op zijn hoogtepunt had Pyramiden meer dan 1000 inwoners, maar ik betwijfel of de 6 aanwezige Russen het geheel zullen kunnen ontplooien. Misschien eerst eens deftig een tweede taal aanleren, zou al veel zijn. Maar ja, dat is in Zuid Europa niet anders, toch? Parkeren aan het hoofgebouw, kostbaar materiaal afladen en het geweer onklaar maken. Een ritueel dat de komende dagen meerdere keren zal uitgevoerd worden. Er is wat verwarring in de keuken omdat er naast de reeds aanwezige grote groep plotseling 5 extra eters aan tafel schuiven. Sasha, iets wat we hier een buitenslaper zouden noemen, lost het op. Hij opent op onze vraag en ter afwachting van de maaltijd zelfs de deuren van het museum. Veel foto’s van mijnwerkers en knappe, allé dat is mijn persoonlijke mening, propaganda posters. Ik eigen mezelf net voor het eten nog een badge toe.

Een mooi aandenken aan een verblijf in één van de meest noordelijke hotels in de wereld op exact 78°40' noord. Tijdens het diner doet ieder zijn ding. Dave zoekt de groenten op, Iwan werkt alle, maar dan ook echt alle, kruimels weg, Karl heeft koffie nodig, Pieter Jan regelt het verblijf in de containers en Ronan vertelt nog eens een straf verhaal, hier en daar wat aangedikt, net zoals sommige passages in zijn fantastische verslagen. Met wat verbeelding begrijp je vast en zeker wat ik bedoel. Onze verblijven staan aan de kade en zijn vergrendeld. Sasha escorteert ons, nu in vol ornaat. Lange beige overjas, bontmuts met rode ster, gevoerde lederen laarzen en een geweer op de rug. Een **Poolvos** kijkt er ook vreemd van op en vlucht onder één van de leegstaande gebouwen. Tijd staat hier echt stil. Wat er vroeger ook in de containers vervoerd werd, thans doen ze dienst als slaapvertrekken, douche en toilet en als kitchenette. Ramen zijn voorzien van tralies en de verschillende toegangen werden gecompartimenteerd. Rarara, waarom zou dat zijn? Genoeg getalmd, er is nog voldoende licht om te gaan spotten. Tja, met zo goed als klokje rond daglicht kan je lange dagen maken. PJ checkt voor vertrek nog even zijn dagteller en komt op 143 kilometer vandaag. De tocht niet meegerekend hebben we al zo'n 40 kilometer op zeeijs geschoven. Onvoorstelbaar. De plek met opgestuikt zeeijs en bijbehorende sneeuwheuvels wordt aan een strenge check onderworpen maar geen ijsbeer te vinden. Wel enkele spurtende **Poolvossen** en talloze **Noordse stormvogels**. De vliegende sigaren zijn de enigen in het anders lege luchtruim en blijven toestromen. Wat verder verschillende sporen van poolberen en zo te zien maken ze handig gebruik van de scootertracks. Waarom zouden ze het zichzelf moeilijk maken? Het eiland is leeg, sporen van groot en klein leiden naar de gletjserwand. Mevrouw **IJsbeer** ligt met haar 2 jongen geduldig te wachten aan een ademgat van een **Ringelrob**. Die geeft daar natuurlijk niet thuis. Ze liggen verder verspreid over de vlakte en op veilige afstand, net zoals wij. Een half uur later komt er beweging in de zaak. Ze staat recht, geeft de jongen een zetje en steekt haar hoofd enkele seconden in het ijsgat. Geen resultaat. Vervolgens begint ze de geur van de Belgische beerspotters op te snuiven. Misschien is dat wel iets. Ze begint zigzaggend onze richting uit te komen. Aarzelend, de jongen steeds in het oog houdend en corrigerend, maar wel met een doel voor ogen. Als ze op minder dan 100 meter komt worden de sneeuwscooters gestart. Nog eens de helft dichter is het tijd om ons te verplaatsen. De hartslag gaat nu crescendo. Schrik is het niet, ik zou het eerder ontzag noemen. Zo lang we het op die manier benaderen zijn we goed bezig. Trouwens het mag gezegd worden dat onze jonge gids op zijn 23 maturiteit en inzicht toont. Op het ogenblik dat ze ver genoeg voorbij is wil ik de afstand meten waarop ze ons gepasseerd is. Ik kom uit op 49 passen, overeenkomend met 35 à 40 meter. Wat een FANTASTISCHE waarneming en ONVERGETELIJKE ervaring! Na ietsje meer dan 30 uur op het grootste eiland van de archipel heb ik de top 2 van mijn targets (**IJsbeer** en **Poolvos**) gezien inclusief een letterlijk vette bonus (**Walrus**). En op wat voor een manier! Het licht in de fjord is onbeschrijfelijk mooi en zet de kers op de taart. Met een gelukzalige smile op ons gezicht ruilen we zeeijs in voor vaste ondergrond. In de kitchenette wordt nog even nagepraat bij een tasje thee en een koekje. Iwan heeft het nog altijd moeilijk met mijn interpretatie van de factor geluk maar kan het wel al plaatsen. Waarom zou hij ook niet, hij kan er ten volle mee van profiteren. Karl begint op dit moment ook zacht porno-Duits en hard A-team Amerikaans te praten. LOL. Rond middernacht gaat het licht uit. Volledig bij ons, slechts gedimd buiten. Gedurende de nacht wandelt één van de grootste predatoren ter wereld geregeld als een machtige witte schim door mijn dromen.

Dag 3: Donderdag 09 April 2015

Tocht
Pyramiden – Billefjord – Tempelfjord – Longyearbyen

Waarnemingen Dag 3
Rond 8 uur in de morgen spring ik uit het stapelbed en open het raam van de container. Twee **Poolvossen** vluchten weg, dat is nog eens een manier om de ogen te openen! Eentje rent in de richting van de oude mijngebouwen, het andere loopt de bevroren zee op. Het is bewolkt en er valt lichte sneeuwval te bespeuren. Vannacht was het koud met een temperatuur van om en bij -15° Celsius. Door de lage bewolking is het soms moeilijk om de grens tussen sneeuwlucht en met sneeuw bedekt land te bepalen. Terwijl iedereen langzaam uit bed klautert en verzamelt in het eetzaaltje trek ik met de telescoop naar de houten aanlegsteiger aan de kade. Ik heb gisteren aandachtig geluisterd en ga op zoek naar een al dan niet bewegende grote gele vlek. Die wordt al snel teruggevonden, maar nu zeer diep in de fjord, een heel eind voorbij de denkbeeldige veilige ijslijn. Snel de groep waarschuwen, het is en blijft toch een unieke waarneming. Zo vroeg op de ochtend een spurtje trekken door sneeuw en ijs en bij lage temperaturen vergt meer van het lichaam dan onder normale omstandigheden. Licht hijgend en puffend hoest ik de mededeling op van een nieuwe sighting van **IJsbeer**. Iedereen veert recht en trekt mee in mijn kielzog. Dave stelt bij zijn aankomst direct de telescoop op. Het is hij die snel de eerste conclusie in twijfel trekt en kort daarna zelfs weerlegt. Het gaat namelijk niet om het wijfje van gisteren maar wel om het schuwe wijfje met haar 3 jongen! Lap, Billefjord levert ons in een tijdspanne van nog geen 10 uur zo maar eventjes 7 **IJsberen** op. Dit grenst werkelijk aan het ongelofelijke. In tegenstelling tot de rijke waarnemingen is het een sobere maaltijd. Die wordt zo nodig aangevuld met een nog soberder warm drankje. Er is geen thee meer voorhanden in de keuken en ook onze eigen voorraad is op. Suikerwater dan maar, ook dat smaakt. PJ trekt naar het hotel om alles af te handelen en thee mee te brengen. De rest pakt en zakt. Gisterenavond hebben we de scooters al volgegooid met benzine uit de jerrycans, rest ons enkel nog het vastsjorren van de overige spullen. Speciale aandacht is er voor de vuldoppen van de draagbare benzinetanks. Dit omdat er gisteren eentje niet volwaardig afgesloten was en er een kleine hoeveelheid brandstof werd verloren tijdens de tocht. Foei, we haten verspilling. Vervolgens nogmaals de fjord uitkammen en verkennen maar nu in de tegenovergestelde richting. Er liggen opvallend veel **Ringelrobben** op het ijs en geregeld spurt een **Poolvos** weg. Weg van het brullende scooterlawaai in de anders zo vredige fjord. Daar waar de scheuren te breed worden en het ijs in verschillende lagen naar boven werd en vermoedelijk nog steeds wordt gedrukt maken we rechtsomkeer. Te gevaarlijk. Terwijl de fotografen onder ons een groepje van 3 **Ringelrobben** bij één enkel ademgat op de gevoelige plaat vastleggen scannen ik en Dave de volledige fjord talloze keren af. We tellen minsten 48 soortgenoten, enkele **Grote burgemeesters** en nu ontelbare **Noordse stormvogels**. In de sneeuw op de 2 rotseilanden en rond de gletsjer enkel nog geprinte souvenirs van de witte beren. Verse en minder verse. Ook nog een kill, maar ook hier leiden de pootafdrukken niet naar een zichtwaarneming. De gletsjer krijgt heel veel aandacht, dat is op z'n minst verdiend. Zowel de vorm, het kleurenpallet als de ingekapselde luchtbellen. Allen worden becommentarieerd en verklaard. PJ, Iwan en ik trakteren onszelf op een ijsje en verorberen een mogelijk duizenden jaren oude ijspegel. Wie zal het zeggen? Tijd om Billefjord te verlaten.

Op de top van de Nordenskiöld slaan we een babbeltje met 2 Noorse avonturiers. Hun sneeuwkatten zien er beduidend meer powerfull uit dan die van ons. Terwijl de gesprekken met de collega's in het Engels plaatsvinden begint één van de brave mannen tegen mij in het Noors te praten. Dit is niet de eerste keer deze reis, het is zelfs iets wat al begon op de heenvlucht naar Oslo op maandag. Ik denk zelf dat het te maken heeft met de baard. Of zien ze mij aan als een oudere lokale gids die deze jonkies rondleidt? Wie weet wat er zich allemaal in die no(o)rse mensen hun hoofden afspeelt. De tocht naar beneden is vermoeiend gezien de kleur van de lucht en de omgeving nu 1 geheel vormen. Halverwege de Tuna, in de omgeving van een houten shelter, geeft PJ aan om een rustpauze in te lassen. Een geliefkoosde rustplaats voor voorbijtrekkende caravaans zo te zien. Om niet te plastisch te worden zullen we het houden bij de kenmerkende gele en bruine sneeuwpatches. Vervolgens van de rechteroever via de Nederlandse tweemastschoener Noorderlicht naar de linkeroever van Tempelfjord glijden. Er is heel wat minder menselijke activiteit dan gisteren te bespeuren, op de lokale werklieden na. Lunch zullen we bovenop de top van de steile bergwand nuttigen. Hier hebben we een uitzonderlijk mooi zicht op de fjord maar moet dat van zo dicht bij de rand? Tuurlijk! "Living on the edge" noemen ze dat. Het is hier boven wel berekoud en het uitdoen van handschoenen wordt onmiddellijk bestraft. Gelukkig zijn er nog de turmat maaltijden. Na het toevoegen van het warme water kunnen ze tijdens het garen ook gebruikt worden als een warmwaterkruik. Zalig. De slagwind zorgt ervoor dat de kledij verraadt wie er wat gegeten heeft, tenzij het op de rug van een collega plakt. Brassers! **Noordse stormvogels** kunnen van dichtbij gemonitord worden, vliegend én zittend. De **Rendieren** zijn minder gemakkelijk benaderbaar dan hun soortgenoten op het vasteland in Scandinavië. Hier zetten ze het op een lopen, op het vasteland komen ze naar je toe. De afdaling naar de Sassenelva gaat via een andere, minder kronkelende en steile weg. Vandaar gaat het in een rotvaart naar Longyearbyen. Onderweg komen PJ, Karl en Iwan enkele oude bekenden tegen. Het gaat om 3 Noorse militairen (2♂+1♀) die zij eerder vorige week al eens ontmoet hebben in Pyramiden. Zij maken een voettocht van Ny Alesund naar Longyearbyen. Dat is zo maar eventjes 300 kilometer stappen, en dat in 20 dagen. Sterk werk! Op het laatste bevroren en zeer brede en vlakke stuk van Adventfjord wordt van alles geprobeerd om een filmpje te maken van onszelf op de sneeuwscooter. De beelden zijn navenant. De jerrycans leeg gieten in de benzinetank en afleveren samen met de slee waarop ze de voorbije 2 dagen hebben gekampeerd is de volgende actie. Dan naar ons gastenverblijf, snakkend naar een lange, warme en verkwikkende douche. De motorvoertuigen gaan voor vandaag definitief aan de kant. Een wandeling naar het restaurant in de frisse lucht zal ons goed doen. Het eten is lekker en vult de magen rijkelijk. Het eerste rondje vocht neem ik voor mijn rekening. Het is mijn manier om de groep te bedanken voor hun aangename aanwezigheid en om te toasten op de zalige waarnemingen van de ijsberen van gisteren en vandaag. We krijgen net voor het verlaten van het restaurant nog een sms'je van Jan Kelchtermans. Hij zit momenteel in Bieszczady in Polen en test daar zijn eigen EB5 wildlife observatiehut uit. Met lynx en bruine beer tijdens de eerste nacht in zijn hut mag er nu al van een groot succes gesproken worden. Dat ziet er tevens goed uit voor mij en Dave, want een dag na ons Spitsbergen avontuur trekken we met onze gezinnen naar ginds. Onder zacht gepiep en gekir van de **Kleine alkjes** trekken we ons terug. Nog wat lectuur openvouwen en het verslag van de afgelopen dagen schrijven is alles wat mij nog rest. Morgen naar het zuiden, richting Van Mijenfjord. Wat zal ons daar te wachten staan? Zeer benieuwd maar ik ga er niet van wakker liggen, daar ben ik net iets te moe voor. Slaapwel.

Dag 4: Vrijdag 10 April 2015

Tocht
Longyearbyen – Van Mijenfjord – Longyearbyen

Waarnemingen Dag 4
Vandaag de laatste grote verplaatsing op de eilandengroep, deze keer richting zuid met als einddoel de Van Mijenfjord. Daar zullen we, indien het weer en de waarnemingen meevallen, de hele dag doorbrengen. Het eerste zit alvast goed met een half bewolkte hemel en goed zicht. Bij het openen van het kamerraampje voert de wind het zachte gefluit van de **Kleine alkjes** mee. Nadien is het the usual drill. Rustig ontbijten en de thermossen vullen met warm water. Het is vandaag wat drukker dan gewoonlijk in het keukentje op het eerste verdiep en de waterkoker heeft veel bijval. Geduld is een mooie deugd. Terwijl Pieter Jan, Iwan en Karl de sneeuwscooters volgooien gaan Ronan en Dave wat seawatchen. Alcids zijn **Zwarte** en **Dikbekzeekoet**, gulls zijn **Grote burgemeester** en **Drieteenmeeuw**. Vervolgens pal richting zuid. Om Longyearbyen uit te raken moeten we een steile gletsjer op en af. Het eerste stuk is smal en af en toe technisch daarna wordt het vlak en breed. Aan de voet van de afdaling komt een leuk stuk. We volgen daar een tijdje een dichtgevroren rivierbedding met hoge besneeuwde wanden waar we de wetten van Newton uittesten. Met genoeg snelheid en durf slingeren we de sneeuwmobielen zowel in verticale als in horizontale richting. De aanwezige **Rendieren** staan te gapen net zoals koeien in een wei. Daarna gaat het snel richting Van Mijenfjord. We zitten al een deel op het ijs als Dave besluit om de scooter aan mij te overhandigen. Hij wil vandaag eens vervoerd worden. Het is het ideale moment voor mij om de machine onder controle te krijgen. De tracks worden wel minder in aantal en zijn na verloop van tijd zelfs niet meer vers. Misschien schrikken de brede scheuren en het opgestuikt ijs andere toeristen en natuurliefhebbers af? Cruisen op het zeeijs gaat eerst in zuidelijke en daarna in westelijke richting. Laat ons zeggen dat we een beetje rondtoeren centraal in de fjord. Overal worden **Ringelrobben** ontdekt, soms meerdere exemplaren bij 1 ademgat. Nog vanop het bevroren oppervlak worden opnieuw **IJsberen** gespot. Woehoe! Het gaat om een gezenderd vrouwtje met twee 1-jaar oude hangjongeren. Hangjongeren? Precies! Deze jongen zijn zo te zien een stuk eigenwijzer dan die van enkele weken oud. Ze durven al eens wat verder achter te blijven of hun eigen ding te doen. Alleen spijtig dat ze van ons weg gaan. De achtervolging inzetten heeft geen zin. Daardoor zouden we onszelf in gevaar kunnen brengen door te dicht in de buurt van, of in het slechtste geval op, onstabiel ijs te komen. Beter om de dieren gade te slaan vanop vaste grond. Nog voor we de wal bereiken krijgt Pieter Jan zijn theorie over **Rendieren** en het niet betreden van bevroren water een ferme deuk. Er staat er eentje doodleuk te paraderen op het ijs en gezien de neusrichting is hij duidelijk van plan om de uitzondering op de regel te bevestigen. Ondertussen is de zon volledig doorgebroken. Vaste witte sneeuw, papperig grijs ijs en glinsterende waterheuveltjes werken alweer hypnotiserend. Ook de **IJsberen** laten zich beter zien, we staan nu immers een 10-tal meter boven de waterspiegel. Mijn onophoudelijk scannen naar meer heeft resultaat. Eindelijk een sighting van een adult ♂ **IJsbeer**. Dave zijn wens gaat hiermee prompt in vervulling. Hij zit ver, zelfs heel ver, en zo te zien gaat hij in een soepele en vaste tred naar de andere kant van de fjord. Opnieuw jammer maar we hebben hem toch beet. Wij verplaatsen ons vervolgens in etappes. Bij een eerste stop vinden we een karkas van een **Rendier** (alweer op het ijs Pieter Jan!). Dit kan leuk worden.

Voorlopig zitten er enkel een 10-tal **Grote burgemeesters** maar wie weet wat er in de loop van de dag nog allemaal passeert. De vogels zijn niet echt fotogeniek, verplaatsen zich wanneer wij ons verplaatsen en gaan steevast in het tegenlicht of achter een uitstekende ijsschots postvatten. Laat maar zo dan. Bij een volgende stop wordt de lunch geconsumeerd. Voor en voorbij het langgerekte eiland dat aan de ingang van de fjord ligt vliegen constant **Alkachtigen**, **Drieteenmeeuwen** en **Noordse stormvogels** voorbij. Er komen wat passanten langs die we netjes informeren over de aanwezige fauna. Het wordt voor hen niet gemakkelijk om iets terug te vinden in en met de aanwezige heathaze. Op hun beurt informeren zij ons over de tricky passage langs de helling die naar een ander deel van Van Mijen leidt. Door de warmere temperaturen en de felle zonnestralen van de afgelopen dagen werden ook hier namelijk enkele verraderlijke ijsplekken gevormd. Dat wordt opletten geblazen. Voor we er aan beginnen nemen Pieter Jan en Karl nogmaals het plan om veilig tot aan de andere kant te geraken met mij door. Zachtjes en in een rechte lijn van sneeuwpatch naar sneeuwpatch rijden en vooral geen extra gas geven op het ijs. Opnieuw zo gezegd zo gedaan. Ik slaag er uiteindelijk toch nog 2 keer in om weg te schuiven en zelfs te kantelen maar hulp is steeds dichtbij en natuurlijk altijd zeer welkom. Met wat zoeken via het trial & error principe lukt het uiteindelijk wel om veilig kronkelend de andere kant te bereiken. Nabij een trapper hut vinden we enorme pootafdrukken van waarschijnlijk het eerder waargenomen mannetje **IJsbeer** terug. De afdrukken liggen op en niet in het ijs. Hoe kan dat nu? Simpel, de sneeuw waarover de beer heeft gestapt werd stevig aangedrukt en hetgeen er rond lag werd ofwel weggeblazen of is gesmolten. Vandaar deze eigenaardige formatie. Ze maken in elk geval wel indruk, DEFCON 1 is met onmiddellijke ingang opnieuw van toepassing. Terwijl Dave de val voor poolvossen gaat bekijken en ik wat oranje mosplantjes onderzoek is Karl al in het naburige staketsel geklauterd. Daar inspecteert hij de rottende karkassen van enkele robben. Iwan en PJ volgen zijn voorbeeld en slingeren zich als meerkatten aan het touw naar boven. De afdaling nadien is minder elegant. Na een culturele stop bij een houten scheepswrak bekleed met vellen van zeehond is het playtime voor de kids. Eerst wordt er zwaar overlegd om al dan niet op een drijvende ijsschots te springen. Het draait uit op een fail en dat is mijns inziens maar goed ook. Later is het pret voor 10 met glijden, tollen en schuiven op een grote ijsplek. Kindjes hé. Maar er wordt ook nog gezocht en gekeken naar beestjes. **Zwarte zeekoeten** zitten op de standaard en bevroren variant van water en laten hun mooie rode pootjes bewonderen. Iwan krijgt de **Walrus** met kleine tusks maar niet goed in het vizier. Telkens wanneer hij door de telescoop kijkt draait het beest zich om. Al deze activiteiten worden doorlopend aan elkaar gepraat door Herr Van Ginderdeuren in zijn thans onnavolgbaar “18+ porno-Duits”. Het verhaal over “die matrose” is ongetwijfeld de beste act van de dag. Samen met zijn eigen ontwikkelde grammatica en o zo foute vocabulaire wordt het alleen maar hilarischer. Nog één keer passeert er een karavaan toeristen. Zij polsen voor alle zekerheid nog even naar de toestand op de helling. “Het is doenbaar” klinkt het van onze zijde, zeker met de professionele sneeuwmobielen die zij onder hun gat hebben. Een laatste blik voor vertrek levert nog een snel wegrennende **Poolvos** op. Hij is zeer op zijn hoede. Zou ik ook zijn met het grote aantal pootafdrukken van ijsbeer in de buurt. De omgeving ligt er letterlijk bezaaid van. De bewolking neemt in sneltempo toe en met de laatste zonnestralen trotseren we opnieuw de helling. Dave heeft tijdelijk de scooter van mij overgenomen en gaat met gemak over het ijs. PJ en ik maken een lange maar wel leuke schuiver richting water en gletsjerijs. Een grote sneeuwvlek komt als geroepen en maakt een einde aan het pretparkgevoel.

Moeder **IJsbeer** en haar 2 nakomelingen zitten halverwege de fjord en hebben precies de neiging om dichterbij te komen. Halverwege de fjord wil wel nog altijd zeggen op zo'n 3-5 kilometer afstand. Verschillende uitzichtpunten worden uitgetest maar de plek ter hoogte waar vast ijs overgaat in pap is de beste. Sneeuwhelling naar beneden, installeren aan de oever en wachten. Het eerste half uur gebeurt er nagenoeg niks. Mama en 1 van haar jongen trekken richting open water en het andere jong is lui en blijft liggen. Het weer is tevens volledig omgeslagen. Sneeuw wordt horizontaal geblazen en de zichtbaarheid wordt herleid tot enkele honderden meters. Op het ogenblik dat het luie jong zijn gat opheft gaat het plots snel. Snel in die zin dat de 3 **IJsberen** in no time aan de rand van het ijs met het vasteland staan. We voelen ons eerlijk gezegd een beetje gepakt op snelheid. Opkrassen en andere posities innemen, letterlijk met vallen en opstaan. Ik kies, als minst ervaren driver, vrij snel en als eerste om bovenop de sneeuwhelling post te gaan vatten. Een deel uit zekerheid en een deel om de situatie beter te kunnen overzien. De **IJsberen**, en dan vooral het luie jong, komen geregeld schalks van achter de ijsschotsen, dus enige oplettendheid mag er wel zijn. Kort daarop volgen ook Karl en Iwan mijn voorbeeld. Pieter Jan en Dave winnen de door Iwan uitgereikte "stalen kloten" prijs. Dave noodgedwongen gezien hij als passagier achterop zit. Er is geen bijkomende uitleg nodig als je de bewuste foto ziet. KICKEN MAN, wat een rush! Na nog wat meer aftasten gaan uiteindelijk beide partijen vriendschappelijk uit elkaar. Maareuh, wacht eens even, ligt er wat verderop geen karkas van een rendier? Zeker weten en dat op welgeteld 1,8 kilometer van de plek van waar we nu staan. Die afstand werd daarstraks nog opgemeten. Gezien de **IJsberen** toch die richting uitgaan zou dit wel eens in ons voordeel kunnen uitdraaien. Bij aankomst ziet het er somber uit maar de fotografen onder ons stallen toch hun materiaal uit. Dangerous Dave is op zijn gemak en gaat op zoek naar een plekje om overbodige last te dumpen. Niet gemakkelijk met een triple protection suit. Opnieuw wachten, maar niet zo lang als daarstraks! Moeder en haar gevolg komen naar de buit toe en lopen recht in de fotoval. Eerst aarzelend, daarna met volle overgave. De jongen komen als eerste aan en tonen veel interesse in de camera's. De afstandsbedieningen worden een eerste keer getest. Vervolgens komt mama haar in de debatten mengen en zij toont meteen nogmaals hoe krachtig deze beesten wel zijn. Met een ferme gaap neemt ze het rendier in haar muil en vlucht ze er mee weg. De jongen volgen kort daarop in haar kielzog. Zo'n 150 meter verder beginnen ze aan hun eetfestijn. Wij doen dat ook en verorberen eindelijk de rode appels die we kochten in het begin van de reis. Na een kwartier trekken en sleuren aan rendieronderdelen krijgt het "krapuul" jong het in zijn of haar hoofd om terug af te zakken. Hij / zij toont (te) veel interesse in de camera's en accessoires. Ik hoor PJ nog zeggen "Hé das mijn kabelke" en "Hé das ook mijn lens". We schokken van het lachen en dat is te zien aan en te horen op de bewegende beelden. En het is nog niet gedaan. Ook mama komt nog eens terug maar die houdt het snel voor bekeken bij het starten van de sneeuwscooters. Het jong weet van geen ophouden en komt de helling opgeklauterd om jawel, de klokhuizen van de appels op te eten. Een **IJsbeer** in het wild tot op 10 meter, ook al is het een jong, is toch wel een heel uitzonderlijke ervaring te noemen! Gewoon maf en net zoals daarstraks giert de adrenaline door ons lichaam en kunnen we niet direct plaatsen wat we meemaken en meegemaakt hebben. Misschien best te omschrijven als een mix van opwinding, schrik, ongeloof, spanning en fascinatie. Voor mij persoonlijk is het naast de meeting met de **IJsberen** van eergisteren in Billefjord een nieuw en nooit meer te vergeten hoogtepunt in mijn wildlife carrière! De beertjes druipen kort daarna af mede door onze wilde handgebaren en lawaaierige machines.

Genoeg voor vandaag, laten we elkaar maar wat rust gunnen. Daar kunnen mens en dier beiden mee leven. De hartslagfrequentie kan stilaan terug naar normale toestand keren. Als al het materiaal is verzameld wacht ons enkel nog de terugtocht. Het is wederom genieten van de scenery. Niet alleen de omgeving maar ook het avondrood draagt hiertoe bij. Er is weinig verkeer met als gevolg dat op de brede stukken topsnelheden tot boven de 100 km/u worden gehaald. Na anderhalf uur doemt het gastenverblijf op. Bij het betreden van de homestay wordt al snel duidelijk dat we niet alleen zijn. Er werd vandaag een lading Russen gedropt en die zijn nadrukkelijk aanwezig. Al waggelend komen we ze tegen in de gang, het wodka cliché bevestigend. Het wordt nog beter wanneer ik mij ga douchen. Terwijl ik nog een babbeltje sla met Karl komen er 2 zatte Russen ons begroeten. Luidkeels brullen ze meerdere malen “tovarish”! Eén van hen is zo dronken dat hij het verschil niet meer kent tussen een deur en een stuk muur. Gevolg is dat hij zoals een zak petatten en met gezicht vooruit in de douche stuikt. Zijn benen wippen nog lichtjes omhoog en dan blijft het even stil. Kort daarna klinkt het “Noa Proabljem”, zowel uit de mond van zijn drinkebroer als van het zichzelf rechtkrabbelende verdronken land. De gelaatsuitdrukking van Karl spreekt boekdelen. Ik kan mij niet inhouden met lachen en vlucht snel een andere lege douche in. De medereizigers worden voor het bereiden van het avondmaal op de hoogte gebracht van het gezelschap. Het keukentje zit redelijk vol en het ziet er naar uit dat we zullen moeten verbroederen. Etenswaren en vooral sterke dranken worden uitgewisseld. De Sovjetski’s hebben enkele bidons moonshine meegebracht en daar wordt kwistig mee gesproeid. Tijdens het avondmaal gaat het over verschillende topics. Namen worden uitgewisseld waarbij ik als enige mijn joker inzet. Met een alias als Achmed en een halflange baard moeten de tongen ongetwijfeld loskomen. Het duurt dan ook niet lang tot ik word omgedoopt tot Talibani, een open deur intrappen noemen ze dat. Eén ding staat vast, de aanwezigen zijn stuk voor stuk Pro-Poetin getrouwen en dat zetten ze graag in de verf. Dit door o.a. kritiek te spuien op de Westerse wereld, en dan vooral op de USA en de huidige president Obama, en door moppen te tappen in de trend van: “Er was eens een Belg, een Amerikaan en een Rus” weet je wel. Karl heeft het soms moeilijk met de gespuide propaganda en uitspraken, de rest laat het niet aan hun hart komen. Eén voor één vallen de meest dronken personen af, sommigen soms letterlijk. Hun plekjes worden netjes opgevuld door ander, meestal nuchter gezelschap. Er worden nu ietwat serieuzere gesprekken gevoerd en foto’s en filmpjes getoond. We komen ook te weten dat de mannen en vrouwen morgen naar de Noordpool trekken. PJ, in zijn hoedanigheid als gids, wordt uitgenodigd om mee te gaan. Een mooi aanbod is het zeker, helaas kan hij er enkel op ingaan als het geldt voor de hele groep. En dat is nu net iets te veel van het goede gevraagd. Wij gunnen het hem wel maar plichtsbewust als hij is slaat hij het voorstel uiteindelijk af. Rond middernacht gaan alle Belgen, behalve Iwan “the terrible”, naar bed. Als hij in hetzelfde tempo blijft hijsen zal hij morgen vast en zeker zijn bijnaam alle eer aandoen. De lichten gaan uit maar echt donker wordt het al enkele dagen niet meer.

The Svalbard experience – Foto’s Ronan Felix

Dag 5: Zaterdag 11 April 2015

Tocht
Omgeving Longyearbyen

Waarnemingen Dag 5
Time flies when you are having fun. Anders kan ik het niet omschrijven. Dave en ik zitten om 8 uur aan de ontbijttafel. Sommige brassers van gisterenavond zijn ook present aangevuld met de echte vliegtuigcrew. Gisteren hadden verschillende dronkenlappen ons immers proberen wijsmaken dat zij de piloten en ander belangrijk personeel waren. Met die mannen en vrouwen weet je nooit maar het blijkt deze keer niet waar te zijn. Ze piepen trouwens ook een pak minder dan daarstraks. Onze eigen kamer van drie piept ook pas vanaf een uur of 9 mede omdat Dave ze gaat wekken. Ik zit dan al terug in mijn eigen stulpje. Een groepje **Kleine alken** verlaat in compacte formatie de rots tegenover de kamer, 2 **Alpensneeuwhoenen** vliegen er naartoe. De langzaamaanactie van vandaag komt mij wel goed uit, zo kan ik de opgelopen literaire achterstand inhalen. De voormiddag is al een eind ingezet als iedereen gepakt en gezakt is. Al snel staan we aan de overkant van de baai te scannen. Er is er eentje die niet echt bij de les is. Rarara, wie zou dat kunnen zijn? Inderdaad, Iwan ligt languit in de sneeuw. Tja, wodka drink je best ijs- en ijskoud! Niet alleen doet hij zijn gisteren verkregen artiestennaam alle eer aan, hij voelt zich ook zo. De rest kijkt met optische middelen richting open zee en praat wat bij over van alles en nog wat. Karl heeft gisteren met een candid camera nog wat beelden gemaakt van de Russische feestvierders en die zijn ronduit schitterend. Zo pulkt er eentje de haren van de onderrug van de uitgeteld op tafel liggende doucheduiker. Vervolgens zien we de moppentapper die, met de beste wil van de wereld, niet meer uit zijn woorden geraakt. Ten slotte zien we in slow motion hoe een forse dame een spoedcursus boksen voor amateurs krijgt van de pulker. Man man man, er loopt wat rond op deze aardkloot. Een lokale bewoner komt ons tegemoet en is geïnteresseerd in ons doen en laten. Hij kijkt even door een telescoop om de **Kleine alken**, **Zwarte** en **Dikbekzeekoeten** beter te kunnen zien. Ik kan me niet inbeelden dat hij er steil van achterover zal vallen. Daarna volgt een aangenaam gesprek over de fauna van Spitsbergen. Zo spreekt hij over sneeuwuil, beloega's en ijsberen. Sneeuwuil zat hier vorige winter en staat op Svalbard's rode lijst, beloega's komen normaal in juni voorbij en ijsbeer wandelt geregeld door zijn tuin bij wijze van spreken. Dat is ook één van de redenen waarom hij steeds met een geladen wapen op zak loopt. Ook in dit geval al is hij slechts 50 meter van zijn woning verwijderd. Het fully loaded handvuurwapen is een zware Smith & Wesson maar de cijfercode achteraan kan ik niet meer thuisbrengen. Ik dacht dat hij 454 had gezegd maar dat blijkt niet te kloppen. Iwan heeft zich terug onder de levenden begeven en speelt een sneeuwbalspelletje met de yorkshire des huizes. Ik vraag me af of de aanwezige **Grote burgemeesters** dat als een kant-en-klaar hapje zouden durven aanzien. Met **Noordse stormvogel** en **Drieteenmeeuw** erbij wordt het setje vogels nagenoeg compleet. Terug naar de hoofdstad met onderweg een stop bij de hondenkennels. Het brede lichtjes bergaf gaande besneeuwde terrein er naartoe nodigt uit om een laatste keer de full speed van de scooters te testen. De snelheid loopt snel op en de teller komt alweer boven de 100 km/u uit. De **Eidereenden** begrijpen er geen snars van. In het dorp zelf is er een event aan de gang, meer bepaald een sleehondenrace. Opvallend veel dames doen eraan mee. De jongste participante is pas 15 en wordt kort na haar start gevolgd door haar papa, die ook aan de race deelneemt.

Zo goed als alle deelnemers dragen wederom verplicht een wapen met zich mee. De lokale persfotograaf weet als afsluiter nog te vertellen dat bijna alle honden Groenlandse sledehonden zijn, een aardig weetje. Lunchtime. Het laatste middagmaal wordt genuttigd in restaurant KROA, daar waar we ook onze eerste maaltijd verorberden. Een zware pizza komt goed tot zijn recht al is het bij de meesten onder ons meer een soort doorgeefluik. Chronologisch gaan Ronan, Dave en Iwan naar de mensroom. De laatste doet er zelfs een dutje. Laat ons zeggen dat de warmte in zijn voordeel pleit. Een Vlaams gezin heeft zich naast ons geïnstalleerd en luistert aandachtig naar de verhalen van de afgelopen dagen. Om alles nog eens extra in de verf te zetten toon ik de filmpjes op het scherm van de camera. Ze worden er zowaar stil van. Dat is ook de bedoeling. Tijd om af te koelen en zowaar aan een activiteit deel te nemen. Na een tussenstop aan het appartement, om wat ballast kwijt te geraken, maken we een korte klim op de gletsjer achter Longyearbyen. Doel is om aan ice-caving te gaan doen. Door toedoen van een bruusk manoever van de tandem Karl-Iwan geraak ik vast in de sneeuw. PJ help mij uit de nood maar er werd een serieuze pitfall achtergelaten. De ingang van de ijsgrot is heel summier aangegeven, nogal een geluk dat er nog bezoek staat. Via een smalle horizontale ingang in een iglo en een verticale afdaling via een ladder kunnen we zo’n 180 meter de holte in de gletsjer volgen. Het type icecave dat wij volgen is een zogenaamde dynamische. Zo eentje die wordt gevormd door snelstromend water onder het ijsoppervlak en geregeld van vorm en plaats veranderd. Er zijn verschillende wetenschappers aanwezig die o.a. de grot opmeten en nagaan welke soorten ijs er te vinden zijn. Die informatie krijgen we trouwens toebedeeld van een Vlaamse onderzoekster terwijl we afkoelen in de iglo. Iedereen koelt daar af behalve Karl. Die vlucht naar buiten op het moment dat we bij hem een gevoelige snaar raken. Hij is er snel overheen want staat buiten alweer een klappeke te doen met volslagen vreemden. Hij is en blijft onze mister nice guy. Er blijven nog enkele uren over vooraleer we de sneeuwmobielen moeten inleveren. Een laatste uitstap naar zowel de veer- als de luchthaven wordt het einddoel. Heen langs de high-road en terug langs de low-road. Tijd is aan onze zijde en er wordt geregeld een stop ingelast aan een uitzicht- en/of strategisch punt. Het brengt **Grote burgemeesters** en **Eidereenden** op, niks nieuws onder de zon. Het vet is nu echt wel van de soep. Tijd om te prutsen! Je kent dat fenomeen wel vanop de trektelposten in het voor- en het najaar. Er vliegt niks of toch niks speciaals en dan wordt de aandacht al snel afgeleid. De eigen verzonnen en georganiseerde spelletjes hebben steen als gemeenschappelijke noemer. Grote, middelgrote, kleine en platte, allen komen ze aan bod en worden ze gebruikt voor specifieke ter plekke uitgevonden doeleinden. Terwijl sommigen spreken over kunde en kunst spreken anderen van geluk en toeval. De **Drieteenmeeuwen** aan de luchthaven zien het met lede ogen aan en moeten het af en toe zelfs ontgelden. Gedaan met rustig foerageren! Het einde van de reis komt in zicht. Nog een laatste korte race over de ijsvlakte, wat slingeren op de low-road, een laatste tankbeurt inlassen en het materiaal inleveren. Net voor het tankstation kan ik in hoogsteigen persoon nog voor algehele hilariteit zorgen. Door een verkeerde houding in een licht hellende bocht net voorbij een houten cabin bewijs ik live de tweede wet van Newton. Rechtdoor de baan over en daarbij ook nog eens een peschel peilbuis vernietigend. Nogal een geluk dat er op dat moment geen of weinig verkeer is. Het duo Karl-Iwan zien het gebeuren vanop de eerste rij, het duo Pieter-Dave wordt snel op de hoogte gebracht. Afsluiten met een bulderlach noemen ze dat! PJ is de enige die zijn rijtuig mag behouden, morgenmiddag mag hij een nieuwe groep gaan begeleiden.

Het is maar frisjes bij het verlaten van de rental store zonder al die extra protectie. Te voet naar de Svalbar voor diner. In de aanloop naar het hoofdgerecht wordt met grote teugen een frisse pint geledigd. Het hoofdgerecht zelf bestaat uit een hamburger, een vegetarische schotel of een cesar salad. Er is redelijk wat ambiance in de keet. Reden is de live uitzending op groot scherm van een voetbalmatch uit de Noorse eerste klasse. Ook al is er voldoende lawaai, Iwan zakt zachtjes weg in de al even zachte zetels. Tijd voor een laatste grapje. Eén voor één sluipen we weg van de eettafel. We vinden in de knappe barmeid een perfecte partner in crime. We spreken met haar af of ze onze verschrikkelijke een 5-tal minuutjes na ons vertrek wil wekken. Ze speelt het spelletje perfect mee en wij staan te genieten langs de buitenkant van de vitrine wanneer ze de actie uitvoert en tot een goed einde brengt. Het moet gezegd dat Iwan nog wel bij de pinken is en snel de situatie onder controle heeft. Laat ons zeggen dat vooral het personeel en de andere gasten genieten van de trick. De wandeling naar boven doet deugd en maakt ons terug fris en monter. Het is nog te vroeg om te gaan slapen, maar wat zouden we nog kunnen doen? Een pintje gaan drinken met de eerder deze week ontmoette Noorse militairen is een optie. Gewoon doen. Aangekomen bij de bar beginnen we direct met het herinrichten van het salon. Na de actie vragen we de goedkeuring. Een beetje de omgekeerde wereld. De grootste Noorse militair, die de toepasselijke bijnaam Turbo-Viking heeft gekregen, wil na zijn voettocht van 3 weken scoren bij de vrouwtjes. Hij aast op een Zweedse schone maar die speelt hard to get en gaat er uiteindelijk vandoor met haar vaste vriendje. De toontjes en deuntjes van de pianiste klinken plotseling een pak dramatischer. Ze gaan wel opnieuw crescendo wanneer PJ met haar flirt. Het laatste pintje van de reis is een feit. Om 23 uur is het nog steeds licht en zakken Dave en ik als eersten af. Een uurtje later volgen Karl en PJ. Iwan sluit opnieuw als laatste de deuren. Het avontuur is bijna voorbij en heeft de verwachtingen meer dan ingelost.

No comment – Foto Ronan Felix

Cultureel erfgoed Van Mijenfjord – Foto Karl Van Ginderdeuren

Winners category "Balls of Steel Contest" Foto Iwan Lewylle

Svalbard of Svalbaard? Foto Karl Van Ginderdeuren

Zondag 12 April 2015: Epiloog

Het is vroeg dag, letterlijk en figuurlijk. Gisterenavond werd zo'n 90% van de spullen opgeborgen, nu is het aan de overige 10%. Een licht verteerbare maaltijd na het slapen en om het vasten tijdens de nacht te breken, vandaar trouwens de Engelse benaming breakfast, kan achter de kiezen worden gepropt tussen 6.00 en 6.30 uur. Daarna is het verzamelen in de grote open frigo om nog een laatste keer van de impressionante omgeving te genieten. Een kwartiertje later arriveert de taxi. De oudere bestuurder is een extrovert en grappig man. Hij heeft zo zijn eigen theorieën over onder andere de eerder deze week aangespoelde walrus en de iets te voorzichtige zondagschauffeurs. Uitspraken zoals "this is no parking place" en "you can't stop here" worden meerdere malen geparafraseerd. Foto's nemen aan en van een totem waarop de afstanden tot enkele wereldsteden staan vermeld vormen een noodzakelijk kwaad. Vervolgens inchecken, paspoort- en veiligheidscontrole. Metalen voorwerpen, zowel op als in het lichaam, krijgen speciale aandacht. In vergelijking met de oude man in een rolstoel kom ik er redelijk gemakkelijk van af. In de wachtruimte doet ieder zijn ding. Een klein souvenirtje voor het thuisfront kan er nog net af. De eerste vlucht van de dag zal tijdig vertrekken. Geen technische of andere tussenstop deze keer, ze gaat rechtstreeks naar de Noorse hoofdstad. Bij het verlaten van de strip steken gemengde gevoelens de kop op. De reis was fantastisch, zo goed als het maximale werd er uit gehaald, maar het is zoals gewoonlijk veel te snel voorbijgegaan. Cliché? Ja! Maar één van de leukste en altijd voor herhaling vatbaar! Een mooier afscheid aan Spitsbergen kunnen we niet nemen of voorstellen dan bij het zien van de Van Mijenfjord inclusief het langgerekte eiland aan de mond from a bird's eye view. Daarna drie uur onafgebroken mijmeren. Vervolgens een eerste duik nemen in de dagdagelijkse drukte van de luchthaven in Oslo. Hier hebben we ruimschoots de tijd om te eten, nog beter kennis te maken met elkaar en zelfs wat te werken. In afzondering van de rest lees ik mijn ontvangen elektronische post van de voorbije week. Kwestie om morgen direct van start te kunnen gaan. Het laatste anderhalf uur voor een nieuwe inscheping wordt veel gepraat over onze jeugd. Er vloeien prachtige, schrijnende en aandoenlijke verhalen uit voort. Zo laat op de reis en nog zijn we aan het verbroederen. Mooi. Kort na 16 uur verlaten we definitief Noorwegen om rond 18 uur te arriveren in het druilerige België. De koffers liggen lekker gegroepeerd op de transportband. Afscheid is kort en krachtig. Dave en Karl worden door familieleden opgepikt op een verdieping hoger, Iwan heeft zijn vriendinnetje opgetrommeld. Als iedereen uit het oog is verdwenen en ik alleen achterblijf komt mijn gezinnetje op de proppen. Ze stonden mij op te wachten aan de andere kant. Jammer want ik had ze graag nog even aan mijn partners in crime voorgesteld. Rest mij alleen nog de rit naar huis. Ik ben er nu al zeker van dat dit niet mijn laatste reis naar deze prachtige plek is geweest. En het zal ook geen 45 jaar meer duren (dat is trouwens met mijn levensstijl ook moeilijk in te beelden). Maar nu eerst even 48 uur bekomen. Overmorgen naar Polen, de waarnemingen daar zullen van topkwaliteit moeten zijn willen ze de ervaringen van de voorbije week enigszins evenaren. Op naar het volgende avontuur!

Ronan Felix
19 juli 2015